Пише: САНУ
субота, 06 октобар 2018 22:00

Српска академија наука и уметности (САНУ) не може бити изузета од критика, ни академске заједнице, ни друштва којем припада, и дужна је да сваку замерку пажљиво размотри, па и поводом текућег изборног процеса, али не и када су у питању неистине, инсинуације и увреде, указује у саопштењу Извршни одбор САНУ.

Према ставу ИО САНУ, громогласни, сензационалистички наслови у медијима („Бура у САНУ“, „Академија се тресе“, „Академици у клинчу“…) једноставно нису тачни.

Поједине одлуке везане за проблеме из оваквих наслова су, сасвим супротно, у иначе пословично хетерогеној САНУ, доношене „забрињавајућим“ плебисцитом, истиче се у саопштењу.

Актуелни изборни циклус се одвија под начелно истим правилима и са истим временским оквиром као и низ претходних, подсећа ИО и пита шта је онда проблем и зашто критике сада?

За Извршни одбор САНУ нема „пропалих“ кандидата, „јер смо уверени да је и сам предлог за чланство у САНУ својеврсно признање и почаст“, наводи ИО и скреће пажњу на то да избор није и не може бити никоме обећан, а да је ретко ко изабран из првог покушаја.

Од расписивања јавног позива за предлагање кандидата за нове чланове САНУ у иначе једногодишњем изборном процесу ништа није било тајна. Изузетак је институција тајног гласања, која је уграђена у Статут САНУ и представља значајну традицију буквално од њених почетака, подсећа ИО.

Она носи са собом несумњиве демократске потенцијале, штити аутономију институције, али је повезана и са ризиком субјективности, констатује се у саопштењу и наглашава да је, упркос свему, она неупитна процедура у „већини нама познатих националних академија“.

Имајући то у виду, напомиње ИО САНУ, захтев да се дају образложења и разлози избора или неизбора који су засновани на тајном гласању логички је неодржив.

Није било „грубих, несхватљивих кршења утврђене конкурсне процедуре“, тврди ИО САНУ, који не жели да се упушта у увредљиве тврдње да је Председништво САНУ спремно да изгласа и да је „бело“ заправо „црно“, ако је то „коњунктурно“.

Аутор ових тврдњи, према објашњену ИО, пропушта да каже да је одлуку о таквој изненађујућој конверзији боја, а заправо о ставу двотрећинске већине чланова Одељења друштвених наука САНУ, изгласала Скупштина САНУ са 71 гласом за, 3 уздржана и ниједним гласом против.

Извршни одбор, као и Председништво, јасно су истакли значај научних и уметничких

критеријума при опредељивању чланова САНУ приликом гласања, а ИО је у два маха инсистирао да се реферати са свим детаљима штампају или у електронској форми доставе академицима знатно пре одлучивања.

Свака пријава запакована на одговарајући начин, по пријему је отварана због утврђивања да ли је сва наведена документација и садржана, о чему је вођен записник, прецизира се у саопштењу.

Праћење приступа чланова САНУ материјалима кандидата, приложеним дисковима, путем интернета или на било који други начин, како се напомиње, не може бити у било чијој надлежности унутар САНУ, сем савести сваког појединачног академика.

Према саопштењу ИО, „управо су посленици из друштвено-хуманистичких области наука (о уметничким областима да и не говоримо) критиковали квантитавни приступ у процени нечијих постигнућа, укључујући и критике на скуповима у самој САНУ“.

Апсолутизација квантитативног приступа, који може бити само важан део критеријума у изборној оријентацији, омогућила би да на бази нумеричких података обучени административни службеник сам обави процедуру избора нових академика. По неким циничним изјавама, можда и само компјутер, сматра ИО САНУ.

Нетачно је да је „врх САНУ прикључио пет историчара Одељењу друштвених наука“. Напротив, наводи се у саопштењу, истина је да је на основу статутарне могућности, управо на захтев Одељења друштвених наука који је био упућен Одељењу историјских наука, одређено пет његових угледних чланова.

Председништво је ово прихватило као додатно оптерећење и несебичност колега из Одељења историјских наука. Ових пет чланова су према статутарним одредбама равноправно учествовали у свим фазама избора, јер ради се у таквом случају о јединственом изборном телу, образлаже ИО.

Оптужбе о лобирању „врха САНУ“ једноставно не одговарају истини, констатује ИО, јер

свако ко познаје морални и научни интегритет академика из Одељења историјских наука може лако да замисли како би се провео свако ко би, без обзира на ком се положају налази, покушао да сугерише изборне одлуке.

Ови одговорни људи нису се, како се тврди, повели ни за ким, јер су од четири „кандидата одељења“, како се нетачно цитира, пошто су у питању само „евидентирани потенцијални кандидати“, довољан број гласова за разматрање на Изборној скупштини добила само њих двојица, предочава ИО САНУ.

Политичке инсинуације које би се криле у основи ових избора ИО одбија у потпуности, као завршне трзаје једне одавно познате денунцијантске нарације.

Настојали смо и настојаћемо да будемо скуп независних, мислећих индивидуа, а свакако не „колективни интелектуалац“, што би било у великом нескладу са нашим схватањем и институције и улоге академика, наводи ИО САНУ.

Захтев да се детаљи везани за кандидате о којима ће се гласати 8. новембра на Изборној скупштини САНУ изнесу јавно, укључујући и на сајту САНУ, искрено нас чуди, указује ИО, а намера оваквог подметања, уколико није реч о необавештености, забрињава.

Не зато што је такав захтев неоснован, већ зато што је САНУ тако поступала у читавом низу претходних избора који се одржавају сваке три године. То није питање да „нисмо, нити ћемо“, како нас лажно оптужују, већ морамо, јер се ради о статутарној обавези, наглашава ИО.

Упркос изнетој сумњи, истиче ИО, Комисија за праћење избора САНУ постоји и веома је активна, али је њен задатак да прати исправност одвијања процеса избора, а не да обавља саме изборе.

Извршни одбор САНУ у саопштењу са жаљењем констатује да појединци себи дозвољавају да своје савременике, од којих су им неки и вероватно колеге, називају

„медиокритетима“, који служе као „потрчкала“ и „водоноше“.

У саопштењу Извршни одбор САНУ уверава јавност да тврдње да се ова институција налази у кризи, да се „урушава изнутра“, представљају недобронамерно подметање.

Академија ће својим обавезама наставити да одговара са пуним ентузијазмом, најављује ИО, „уз пуну свест о томе да овакви какви смо не одговарамо свима“.

Извршни одбор, свестан да у активностима САНУ има свакако и оперативних грешака и потенцијалне одговорности његових чланова, прихвата да у разматрању и ових избора не буде „пардона“, под претпоставком да то право буде дато и члановима САНУ, наводи се на крају саопштења.

(Фонет)

Видети још: Кршење конкурсне процедуре и свих светских стандарда за пријем нових чланова у САНУ